

Brålanda skolas Likabehandlingsplan, Fritidshem Plan mot diskriminering och kränkande behandling.

(Skollagen 2010:800, 6 kap. 8 §)

Ansvarsförhållande

Rektor är ytterst ansvarig för arbetet med planen på skolan. Klasslärare och ansvarig fritidshemspersonal har ett ansvar för "sina" elevers trivsel och trygghet och ska vid behov vidta åtgärder om det framkommer att trakasserier, kränkningar eller diskrimineringar förekommer i klassen eller gruppen.

I dokumentationen av utredda kränkningar ska det tydligt framkomma vem eller vilka som ansvarar för uppföljning, dokumentation samt att åtgärder vidtas.

Lagar och regler

- Diskrimineringslag (2008:567)
- Skollag (2010:800)
- Förordning (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling
- Skolverkets allmänna råd och kommentarer för att främja likabehandling och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling, (SKOLFS 2012:10).
- Proposition 2005/06:38, Trygghet, respekt och ansvar – om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever
- Proposition 2007/08:95, Ett starkare skydd mot diskriminering

Barnkonventionen

Artikel 2: Alla barn har lika värde och lika rättigheter. Inget barn ska diskrimineras. Det innebär bland annat att barn inte får diskrimineras på grund av exempelvis härkomst, funktionsnedsättning eller religion. Vidare får barn inte diskrimineras i förhållande till vuxna eller andra barn.

Artikel 3: Barnets bästa ska komma i främsta rummet, i alla situationer där åtgärderna på något sätt påverkar barn. Det gäller till exempel barnets utbildning, välfärd och hälsa.

Artikel 6: Handlar om att skapa en miljö för barnet som ger bästa tänkbara möjligheter till överlevnad och utveckling.

Artikel 12: Handlar om barnets rätt att uttrycka sina åsikter i alla frågor som gäller barnet.

Artikel 19: Alla barn har rätt att skyddas mot fysiskt eller psykiskt våld, utnyttjande och vanvård när de är i föräldrarnas, andra vårdnadshavares eller

Barn- och ungdomsförvaltningen

Postadress
462 85 Vänersborg

Besöksadress
Sundsgatan 29

Telefon
0521-72 11 04

Telefax
0521-72 13 70

E-post
barnungdom@vanersborg.se

Hemsida
www.vanersborg.se

annan persons vård. Samhället ska ha olika sociala program för att ge barnet och den som har hand om barnet stöd, liksom på andra sätt arbeta förebyggande.

Artikel 28: Alla länder som skrivit under barnkonventionen ska verka för ordning i skolan, utan att kränka barn och elevers värdighet.

Vad står begreppen för?

Kränkningar av barns värdighet kan förekomma i form av diskriminering, trakasserier eller genom kränkande behandling.

Diskriminering innebär att någon missgynnas direkt eller indirekt av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. Eftersom diskriminering handlar om missgynnande förutsätter den någon form av makt hos den som diskriminerar. Barn kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse. I skola och fritidshem är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering.

Kränkande behandling är handlingar som kränker barns värdighet. Kränkande behandling kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. Kränkningarna kan vara synliga och handfasta likaväl som dolda och subtila. De kan utföras inte bara direkt i verksamheten utan även via exempelvis telefon och internet i skolan men även utanför skolan. Kränkande behandling kan till exempel uttryckas genom nedsättande tilltal, ryktesspridning, förlöjligande eller fysiskt våld. Kränkningarna kan även handla om att frysa ut eller hota någon. Kränkande behandling kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande.

Mobbning är en form av kränkande behandling som innebär en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

Trakasserier är kränkande behandling som har ett samband med någon av de nämnda diskrimineringsgrunderna.

Mobbning förutsätter att den som utsätts kränkts vid upprepade tillfällen, vilket skiljer mobbning från andra former av kränkande behandling. En obalans råder i makt mellan den som mobbar och den som utsätts för mobbning.

Grunduppgifter

Ansvarig för planen

Rektor

Vision

ALLA elever på Brålanda fritidshem har en bra fritidshemssituation. De ska må bra, känna trygghet och trivsel för att skapa förutsättningar för en god inlärning och möjlighet för utveckling.

Övergripande mål

ALLA elever ska ha samma rättigheter, flickor som pojkar och oavsett etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder.

ALLA elever har rätt att vistas på fritidshemmet utan att utsättas för någon form av kränkande behandling.

ALL personal och ALLA elever ska arbeta aktivt för att förhindra alla former av kränkande behandling. Fritidshemmet arbetar aktivt och målinriktat för en trygg psykosocial lärandemiljö där trivsel, trygghet och goda relationer är i fokus. Eleverna blir uppmärksammade, sedda och bekräftade.

Elevernas delaktighet

Eleverna är delaktiga genom att komma med synpunkter eller frågor under fritidstiden och fritidshemsråd. Personalen försöker att fånga upp elevernas upplevelser och arbeta aktivt med delaktigheten.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vi erbjuder utvecklingssamtal med vårdnadshavare, vid behov sker telefonkontakt.

Personalens delaktighet

Personalens delaktighet sker vid APT (arbetsplatsmöten), verksamhetsmöten och i arbetslagen.

Förankring av planen

Planen förankras och hålls aktuell vid ovanstående möten.

Utvärdering

Beskriv hur fjolårets plan utvärderats

Planen utvärderades av elever och personal vid årsskiftet.

Delaktighet i utvärderingen av fjolårets plan

Eleverna är delaktiga genom att komma med synpunkter eller synpunkter på planen vid utvecklingssamtal och klassråd.

Vårdnadshavarnas delaktighet sker genom föräldraföreningar och på utvecklingssamtal.

Personalens delaktighet sker vid APT (arbetsplatsmöten), verksamhetsmöten och arbetslag.

Resultat efter höstterminen:

Kartläggning av trygga och otrygga platser

Otrygga platser på skolan:

Ensam vid kullen

Vägen mellan bibliotek och grottan

Toaletterna: hörs ut när man är på toa. Det går att låsa upp utifrån känns inte bra!

När man inte har några kompisar

Lusthuset, står så många fula ord där.

Nära staketet när tåget åker förbi.

Biblioteket, där är det läskigt, det känns mörkt och det finns råttor där.

Snöbollsområdet

Utetrappan vid Grottan, några kissar där.

Lilla mysrummet (Ekorren)

Fotbollsplanen (grusplanen) när de stora sparkar fotboll.

Känner mig aldrig trygg när jag inte vet vart jag ska vara.

Reflektioner från elever:

Känns otryggt när det är hög ljudnivå.

Alla känner att det finns någon vuxen att vända sig till när man behöver.

Trygga platser:

Där det finns vuxna.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Utvärderingen sker i arbetslag.

Rektor kommer att utvärdera planen på elevråden. Rektor skulle vilja utveckla arbetet så att skolenheterna får en barn- och elevvänlig plan.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Rektor

Främjande insatser

Elevhälsan och fritidshemmets gemensamma ansvar

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling på grund av kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Mål och uppföljning

All personal har ett ansvar för tillsyn över fritidshemmets elever för att upptäcka utsatthet och kränkande behandling. fritidshemspersonal arbetar med/utifrån planen under läsåret genom att integrera den in i den ordinarie verksamheten.

Insats

Vårdnadshavare kontaktas. Om det finns oro kring enskild elev tas frågan upp med denne omgående. Uppföljning görs med vårdnadshavare och elev på utvecklingssamtal. Om man har oro kring enskild elev tas frågan upp med denne omgående, i arbetslaget och eventuellt kontaktas vårdnadshavare.

Ansvarig

Ansvarig fritidshemspersonal

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling på grund av kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder

Mål och uppföljning

För att främja en bra social gemenskap som ger trygghet och lust att lära. Eleverna ska visa varandra respekt, kunna leva sig in i och förstå andra människors situation.

Insats

Fritidshemsgrupperna gör gruppaktiviteter så att gemenskapen stärks för att motverka utanförskap.

Samtal sker i grupp och enskilt.

Få eleverna reflektera över olika händelser.

Tillsammanslekar.

Under vårterminen- grupprojeckt över alla fritidshemsavdelningar.

Ansvarig

Fritidshemspersonal

Arbetsmiljö

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling på grund av kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Mål och uppföljning

Varje elev, personal och lärare ska trivas med sin arbetsmiljö och därför har skola och fritidshem gemensamma trivsel- och ordningsregler som utvärderas i slutet av varje läsår.

Insats

Att ansvarig fritidshemspersonal i början av läsåret och återkommande under läsåret involverar eleverna i reglerna.

Ansvarig

Rektor

Verksamhet utomhus

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling på grund av kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Mål och uppföljning

Varje elev ska känna sig trygg under fritidshemstiden. Kontinuerlig uppföljning på fritidsråd, arbetslagsträffar och APT.

Insats

Varje avdelning har vuxna som är delaktiga att hålla uppsikt över hela skolområdet. Fritidshemmets personal finns med för att främja leken.

Ansvarig

Rektor

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

Kartläggningen består av tre delar:

1. Elevenkät som genomförs varje läsår. Enkäten fylls i under november/december månad för att sedan sammanställas och analyseras. Analys och åtgärder presenteras under januari månad.
2. Incidentrapporter. Analys sker i elevhälsogruppen och presenteras för personalen vid läsårsstart.
3. Lägesrapporter från arbetslaget.

Områden som berörs i kartläggningen

Kränkande behandling på grund av kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Hur eleverna har involverats i kartläggningen

Återkommande värdegrundsdiskussioner under fritidsråd och fritidshemstid.

Hur personalen har involverats i kartläggningen

Genom arbetslagsarbete, arbetsplatsträffar och vid genomförandet av arbetsmiljöenkäten.

Resultat och analys

Resultatet diskuteras och analyseras i arbetslagen, APT och i verksamhetsmöte.

Förebyggande åtgärder

För att förebygga pågår ett dagligt värdegrundsarbete genom lek. Det leks ute, inne, i idrottshallen och på lekparken. Leken sker planerat och spontant. Den genomförs tillsammans med barn och vuxna samt genom den fria leken för att barnen ska utveckla trygghet och lära sig leka och lösa konflikter utan bråk. Genom leken vill fritidshemmet sätta fokus på samhället demokratiska värderingar och ta till vara och utveckla barns förmåga till empati och omtanke om andra. Liksom öppenhet och respekt för skillnader i människors uppfattningar och levnadssätt. Fritidshemmet arbetar också genom leken för att skapa en trygg miljö.

Det förebyggande arbetet riktar in sig på att regelbundet kartlägga elevernas trygghet och trivsel. Det är också viktigt att följa upp elevernas uppfattningar om förekomsten av diskriminering, trakasserier, kränkande behandling och mobbning.

Rutiner för akuta situationer

Policy

Målet är att ingen på vårt fritidshem skall utsättas för någon form av kränkande behandling, diskriminering, trakasserier eller mobbing. En viktig utgångspunkt är den individuella upplevelsen och att den som uppger att den blivit kränkt alltid tas på allvar och att alla vuxna agerar enligt vår plan.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

För att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling har vi på fritidshemmet följande rutiner:

- Vuxna vistas ute bland eleverna
- Vid utvecklingssamtal lyfts alltid frågan om elevernas trivsel och trygghet på fritidshemmet.
- Frågan om trivsel och stämning i fritidshemsgrupperna lyfts på samlingar, enskilda samtal och fritidsråd.
- Personal analyserar fortlöpande det aktuella läget i arbetslagets elevgrupper och agerar vid behov både gällande förebyggande och akuta situationer.

Personal som elever och föräldrar kan vända sig till

Om någon elev upplever sig vara utsatt för kränkande behandling, trakasserier, diskriminering eller mobbing ska man vända sig till fritidshemspersonal, rektor, någon ur elevhälsogruppen eller någon vuxen på skolan som man har förtroende för.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever

1. Personal som upptäcker eller får reda på att en elev blir kränkt, diskriminerad eller trakasserad agerar omedelbart. Vid behov meddelas klassläraren.
2. Fritidspersonal ansvarar för att samtala med eleven som blivit utsatt. Viktigt att ha ett respektfullt samtal och klargöra att kränkningar inte får förekomma. En utredningsmetod kan vara att eleven skriver ner eller ritar hur den uppfattat situationen. Bestäm tid för uppföljning om ca en vecka. Dokumentera samtalen och eventuella åtgärder på avsedd blankett, incidentrapport.
3. Personal samtalar med elev/elever som kan ha utfört kränkningar om vad som skett. Prata med eleverna en och en. Viktigt att samtalen är respektfulla och att man lyssnar på alla. En utredningsmetod kan vara att eleven/eleverna skriver ner eller ritar hur den/de uppfattade situationen. Visar sig det att kränkningar, trakasserier eller diskriminering har skett klargör att det inte får förekomma kränkningar och att de måste upphöra. Dokumentera samtalen och åtgärder på avsedd blankett, incidentrapport.
4. Personal som utrett med eleverna informerar skyndsamt rektor om det inträffande.
5. Rektor informerar skyndsamt huvudmannen om att en misstänkt kränkning har inträffat.

6. Utredande personal informerar inblandade elevers vårdnadshavare om vad som har skett. Dokumentera samtalen och eventuellt åtgärder på avsedd blankett, incidentrapport.
7. Uppföljande samtal hålls enligt steg 2 och 3. Vårdnadshavare informeras om hur det har gått efter samtalen. Dokumentera samtalen och eventuella åtgärder på avsedd blankett, incidentrapport, uppföljning. Om ej ärendet löser meddelas detta till rektor.
8. Rektor informerar huvudmannen gällande ärende kränkande behandling, trakasseri eller sexuell trakasseri.
9. Löses inte ärendet överlämnas det till rektor och elevhälsogruppen för planering av vidare åtgärder.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

1. Elev eller vårdnadshavare som får kännedom om att en elev utsätts för kränkningar, trakasserier eller diskrimineringar skall kontakta rektor.
2. Personal som får kännedom att en vuxen kränker, trakasserar eller diskriminerar skall kontakta rektor.
3. Rektorn startar en utredning för att få elevens beskrivning av vad som hänt.
4. Rektor kontaktar den vuxne för att få dennes beskrivning av vad som hänt.
5. Rektor kontaktar skyndsamt elevens vårdnadshavare och beskriver vad som hänt och kallar vid behov till möte på skolan. Rektor ansvarar för fortsatt arbete eller utredning och eventuella åtgärder.
6. Utredning och vidtagna åtgärder skall dokumenteras av rektor.
7. Rektor ansvarar för att informera huvudmannen om det inträffade.

Åtgärder som vidtas då utredningen visar att trakasseri, kränkande behandling eller diskriminering förekommit kan vara konsultation med personalsekreterare, företagshälsovård, skriftlig varning, förändrade arbetsuppgifter, omplacering, polisanmälan etc. Rektor är ansvarig.

Rutiner för uppföljning

Uppföljningen sker både kortsiktigt, efter ca en vecka och långsiktigt ca en månad. Den/de som ansvarar för att utreda misstänkt eller uppkommen kränkning ansvarar även för att följa upp att kränkningarna upphör och att åtgärderna gett önskad effekt.

Rutiner för dokumentation

Den/de som ansvarar för att utreda eller får reda på uppkommen kränkning ansvarar även för att dokumentera händelsen och eventuellt vidtagna åtgärder. Som stöd finns incidentrapport som ska användas.